

Vejen til Konkurrence

OECD-rapport

Af BJARNE SCHILLING
og TOMAS KRISTIANSEN

Der er for lidt konkurrence mellem danske virksomheder. Det betyder, at forbrugerne må betale mere, og at der bliver skabt færre nye job. Finansministeriet og vismænd har advaret mod den manglende konkurrence, og en ny OECD-rapport kritiserer situationen i bl.a. luftfart og vejvæsen. Rapporten understreger alvoren: Manglen på konkurrence i erhvervslivet truer den økonomiske vækst.

Den økonomiske vækst er truet af manglende konkurrence i erhvervslivet, vurderer OECD i en ny rapport, der kommer på gaden i marts.

I stedet må bl.a. de danske forbrugere betale dyrt for en lang række varer og serviceydelser, fordi der ikke er reel konkurrence.

Luftfart, telekommunikation og vejtransport er nogle af de sektorer, som OECD kritiserer for at mangle konkurrence.

Danmark får især dårlige karakterer inden for byggebranchen, hvor den frie konkurrence er hæmmet af en række prisaftaler.

Rapporten peger også på, at forbrugerne langt fra er sikre på at få lavere priser, selvom de store monopoler inden for f.eks. telekommunikation bliver brudt.

Det sker om få måneder i Danmark, men de danske forbrugere

skal altså ikke glæde sig for tidligt til lavere telefontakster.

OECD bruger Storbritannien som eksempel på, at liberaliseringen inden for telesektoren ikke nødvendigvis betyder lavere priser. Liberaliseringen har bragt 273 udbydere ind på markedet, men de har næsten udelukkende satset på nichemarkeder til fordel for erhvervskunderne.

Det er stadig British Telecom, der sidder på ledningsnettet og dermed forbindelsen til de private forbrugere. Mere end ti år efter liberaliseringen af markedet har konkurrencen derfor endnu ikke virket efter hensigten.

Luftfart

EU har i det hele taget ikke været god nok til at følge liberaliseringen op, vurderer OECD. Inden for f.eks. luftfart er markedet således i alt for høj grad reguleret af

aftaler landene imellem, som i realiteten hindrer konkurrencen på mange ruter.

Mellem København og Paris, hvor OECD holder til, kan man som forbruger vælge mellem SAS og Air France. Men priserne giver ikke nogen valgmulighed.

Den billigste billet koster 2200 kr. hos begge selskaber. Og både SAS og Air France tager hhv. 6020 kr. og 6950 kr. for de to dyreste businessclass billetter.

OECD kritiserer også, at afgangstiderne mellem de europæiske destinationer ikke er underlagt et auktionsprincip, som man ser i flere amerikanske lufthavne. Her skal flyselskaberne byde på de enkelte afgang.

Mange advarsler

Rapporten fra OECD er den tredje inden for trekvart år, der

peger på den manglende konkurrence i Danmark. Finansministeriet og vismændene i Det Økonomiske Råd har gjort det samme, uden at det endnu har ført til konkret handling. Tværtimod er Danmark på vej til at vedtage en konkurrencelov, som vil tillade pris-aftaler mellem producenter af varerne.

»Der er mange, der gerne vil forsvare de virksomheder, der allerede er etableret, men kun få, der er talsmand for dem, der ikke er opstået endnu. Den manglende konkurrence koster forbrugerne dyrt og hindrer nye arbejdspladser,« siger afdelingschef i Forbrugerrådet, Peter Nedergaard.

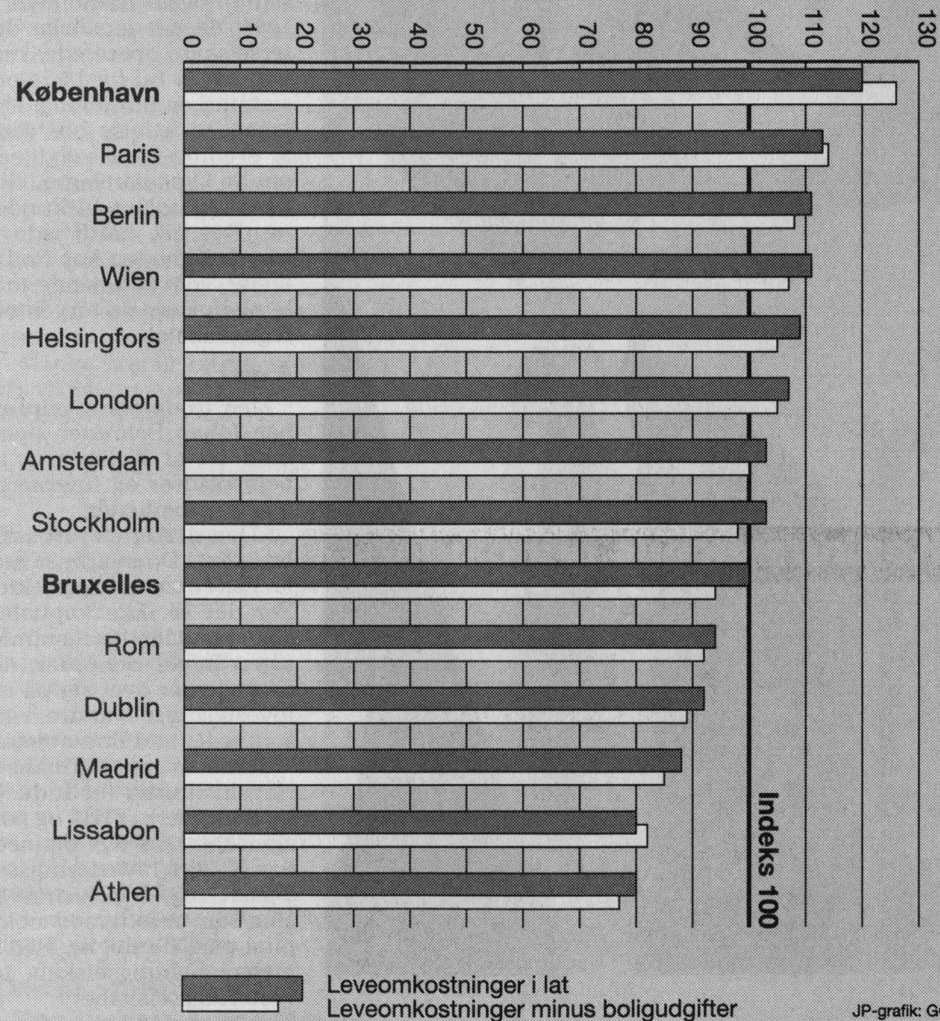
LÆS MERE PÅ SIDE 4 og 5

Leveomkostningsindeks

Sammenligning mellem EU-hovedstæderne
Priser fra 1. juli 1994

Leveomkostningerne i Bruxelles er sat til indeks 100

■ Leveomkostninger i alt
□ Leveomkostninger minus boligudgifter

JP-grafik: GG

Mere konkurrence, flere arbejdspladser

Job og priser

Af TOMAS KRISTIANSEN
og BJARNE SCHILLING

Mere konkurrence vil skabe flere job, viser tal fra Finansministeriet. Hver gang priserne falder med 1 procent skabes der mindst 10.000 nye job, fastslår ministeriet.

Der kan skabes op imod 15.000 permanente arbejdspladser, hvis konkurrencen mellem de danske virksomheder bliver skærpet, viser nye beregninger fra Finansministeriet.

Hvis priserne presses ned med blot en enkelt procent gennem øget konkurrence, skaber det 10.000-15.000 varige job, fastslår ministeriet.

De økonomiske vismænd har tidligere regnet sig frem til, at et tilsvarende prisfald skaffer omkring 10.000 bli-

vende job. Dengang blev vismændene bebrejdet, at deres udregninger var for løst funderede, men de bakes nu op af Finansministeriets tal, der altså er endnu mere optimistiske.

»Utilstrækkelig konkurrence medfører, at samfundsøkonomien påføres unødige omkostninger i form af højere priser, lavere produktion og beskæftigelse. Lavere priser ville forbedre Danmarks konkurrenceevne over for udlandet, og eksporten af danske varer og tjenester ville stige,« hedder det i Finansministeriets interne beregninger.

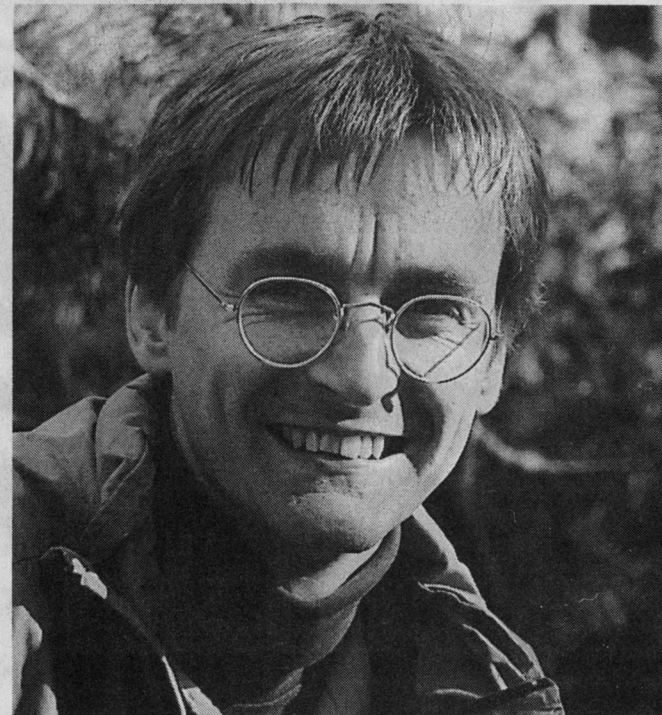
Streng kontrol

På kort sigt er der endnu flere arbejdspladser i at øge konkurrencen. Op imod 25.000 kommer i arbejde ved et prisfald på en procent, mener både Finansministeriet og vismændene, men den øgede beskæftigelse vil presse lønningerne i vejret, så kun omkring halvdelen af de nye jobs bli-

ver til varige arbejdspladser.

Erhvervsminister Mimi Jakobsen (CD) forbereder

en ny konkurrencelov, men hun er ikke stemt for en kraftig skærpelse. Finansministeriet vil ikke

Torben M. Andersen: Det skader samfundsøkonomien, at der er problemer med den fri konkurrence.

officielt blande sig i, hvordan man får priserne til at falde, men de økonomiske vismænd har klart anbefalet en streng konkurrencelov som i de fleste andre EU-lande, hvor alle prisaftaler er forbudt, og hvor der er fuld kontrol med fusioner.

»Et prisfald på en procent er et regneeksempel, for ingen kan sætte et nøjagtigt tal på, hvor meget priserne vil falde, hvis konkurrencen bliver skarpere. I nogle sektorer mener vi faktisk, at der er plads til større prisfald end den ene procent. Og vi har i hvert fald bevist, at det skader hele samfundsøkonomien, at der er problemer med den fri konkurrence,« siger professor Torben M. Andersen fra Det Økonomiske Råds formandskab.

De høje moms- og afgiftssatser er slet ikke nok til at forklare de højere priser herhjemme, påpeger Finansministeriet og vismændene.

Det er konkurrencen, der ikke er hård nok.